

Basiscursus begeleidingsvaardigheden

Er verandert de laatste tijd behoorlijk veel in onderwijsland. Steeds vaker wordt voor activerende werkvormen gekozen, waarbij de verantwoordelijkheid voor het leerproces voor een groot deel bij de student¹ gelegd wordt. Studenten moeten kunnen samenwerken met anderen, zij dienen hun verworven competenties vast te leggen in een portfolio, ze reflecteren op hun leerproces en formuleren daarmee leervragen, et cetera.

De docent neemt in steeds grotere mate de rol in van coach. Om docenten in deze veranderende rol te begeleiden biedt de Fontys Lerarenopleiding te Tilburg de basiscursus begeleidingsvaardigheden aan.

Doelgroep

Begeleiders van stagiaires en docenten.

Doelstelling en inhoud

De cursus introduceert begrippen als competentie(gericht opleiden), het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) en een plan van aanpak (PAP). De cursist leert, rekening houdend met de leerstijl, denkvoorkeur en kwaliteiten van de student, te begeleiden bij het formuleren van persoonlijke leervragen.

De cursus bestaat uit drie workshops van elk drie uur. Elke workshop bestaat uit twee thema's, waarvan de tweede met een quickscan zal worden ingeleid:

1 Hoe kun je de verworven competenties aantonen (STARRT-model)?

In een groot aantal situaties hebben we *taken* uit te voeren, waarbij onze *actie resultaat* moet opleveren. Alleen adequaat gedrag levert positieve resultaten op. Hoe kun je acties en resultaat koppelen aan competenties? Welke competenties zijn er aangetoond en welke leervragen levert dat op?

Welke leerstijl heb je (Kolb)?

Kolb onderscheidt vier leerstijlen van waaruit hij een reflectiecyclus heeft ontworpen: dromen, denken, beslissen, doen en bezinnen. Maar wat doen mensen die een nieuwe DVD-speler hebben gekocht? Aansluiten en afwachten waar het schip strandt? Of eerst de handleiding volledig lezen en deze stap voor stap volgen? Afhankelijk van de leerstijl pakken we problemen op onze eigen wijze aan.

2 Ga uit van je eigen kwaliteiten en uitdagingen (Ofman)

Elk mens heeft een aantal kernkwaliteiten. Zo is iemand bijvoorbeeld een *idealist*. Vanuit dat idealisme reageert hij allergisch op *conservatieve collega's*, waardoor hij in zijn valkuil terechtkomt: hij gaat *drammen*. De idealist heeft als uitdaging *realistisch* te zijn.

¹ In plaats van student kan ook nieuwe collega of leerling gelezen worden.

Hoe ga je met dreigende conflicten om (Thomas en Kilmann)

In een (dreigend) conflict heeft iedereen allereerst de neiging het conflict te vermijden. Bij toenemende assertiviteit en betrokkenheid zal men een *confronterende houding* aannemen. Wanneer het conflict dan niet is opgelost, zijn er nog twee opties: *forceren* of *toegeven*. Welke stijl past het best bij je? Hoe snel geef je toe of forceer je?

3 Welke gesprekstechnieken gebruik je (continuüm van interventies)?

Docenten zijn er in getraind om informatie over te dragen en te adviseren. De kracht van het gesprek zit juist in het stellen van open vragen. Daar zijn veel docenten juist niet zo sterk in, mede omdat zij getraind zijn in het stellen van eenduidige, gesloten vragen, wat bij toetsing juist erg goed is.

Begeleidt met behulp van open vragen studenten bij het formuleren van hun leervragen.

Hoe kom je op anderen over (Leary)?

“Ik heb jarenlang als leerlingbegeleider op een school voor voortgezet onderwijs gewerkt. Ik zag mezelf als een vriendelijk helpende, begrijpende docent. Idealist als ik ben liet ik groepjes van leerlingen in hun vrije tijd terugkomen voor remedial teaching. Pas sinds in de roos van Leary ken, begrijp ik dat ik op een aantal leerlingen juist heel ontevreden en corrigerend overkwam.”

Opzet en kosten

- **Open inschrijving:** De cursus wordt in Tilburg verzorgd en neemt drie dagdelen, van 13.00 uur tot 16.30 uur in beslag. Binnen een periode van vijf werkweken zullen daartoe drie data worden gereserveerd. De cursus gaat van start wanneer zich minimaal 12 deelnemers hebben aangemeld. Het maximale bedraagt 16. De kosten voor de cursus bedragen € 300,- per deelnemer, inclusief cursusmateriaal.
- **In company:** Bij een groter deelnemersaantal per school kan de cursus op locatie worden uitgevoerd. Bij een deelnemersaantal tot maximaal 20, tot maximaal 20, bedragen de kosten € 2.625,- inclusief reiskosten. Het cursusmateriaal is inbegrepen.

Afsluiting

De cursus wordt afgesloten met een certificaat.

Meer informatie en aanmelding

Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met het secretariaat:

Jacqueline Gielen, telefoon 0877 879 146, e-mail flotextern@fontys.nl

Voor inhoudelijke informatie kunt u zich wenden tot docent Anthony Paijmans, 0877 874 443, a.paijmans@fontys.nl

Uit evaluaties van voorgaande cursussen blijkt dat docenten de workshops als bijzonder plezierig en leerzaam hebben ervaren.

Enkele veel voorkomende opmerkingen van uw ruim vijfhonderd voorgangers:

“Ik heb nu instrumenten om in de breedte beter te kunnen begeleiden.”

“Met behulp van de quickscans heb ik meer inzicht gekregen in mijn eigen functioneren.”

“Deze cursus is heel erg goed toepasbaar binnen mijn reguliere werkzaamheden, zoals het werk in het studiehuis.”

“De cursus was vele malen boeiender én praktischer dan ik op voorhand had kunnen bedenken, bedankt daarvoor!”

“Door deze cursus zijn we als collega’s op een aantal punten gaan samenwerken.”

“Door deze cursus neemt de behoefte aan intervisiebijeenkomsten toe.”

“Ik kan dit zelfs privé heel goed gebruiken.”

Gras groeit niet harder als je er aan trekt